

Ontwerpbesluit van Gedeputeerde Staten
van Limburg

Vergunning

Artikel 2.7, tweede lid, Wet natuurbescherming

ENCI B.V. Vestiging Maastricht

Zaaknummer: 2018-207408

Kenmerk: 2019/8587

d.d. 31 januari 2019

Verzonden: 4 februari 2019

1. Aanvraag

Op 21 december 2018, heeft Enci B.V. te Maastricht een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb) aangevraagd voor de exploitatie van een cementproductiebedrijf voor de periode ná 1 juli 2019, gelegen aan de Lage Kanaaldijk 115 te Maastricht.

De inrichting heeft een potentieel negatief effect op meerdere Natura 2000-gebieden. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2018-207408.

2. Procedure

De aanvraag wordt afgehandeld met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Het voorliggende ontwerp van het besluit op de aanvraag zal gedurende 6 weken voor een ieder ter inzage liggen in het gouvernement te Maastricht. Gedurende deze termijn kan eenieder bij ons college schriftelijk dan wel mondeling zienswijzen over dit ontwerp naar voren brengen. Het ontwerpbesluit en de kennisgeving kunnen in genoemde periode tevens worden geraadpleegd via de internetsite van de provincie Limburg (www.limburg.nl). Vervolgens zullen wij, na afweging van de naar voren gebrachte zienswijzen, een definitief besluit op de aanvraag nemen. Tegen dat besluit staat vervolgens beroep open bij de rechtbank en hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

3. Beoordelingskader en de beschermde gebieden

3.1 Algemeen

Artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb heeft betrekking op de vergunningplicht in verband met Natura 2000-gebieden (Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebieden) binnen en buiten Nederland. Op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb is een vergunning van Gedeputeerde Staten vereist voor het realiseren van projecten of het verrichten van andere handelingen die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of andere handelingen die de natuurlijke kenmerken van het gebied kunnen aantasten.

Bij het beslissen op een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb dient rekening te worden gehouden met de gevolgen die het project of de andere handeling kan hebben voor een Natura 2000-gebied, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied. Heeft een aangevraagde vergunning betrekking op een project dat afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen, significant negatieve effecten kan hebben voor een Natura 2000-gebied, dan dient op grond van het bepaalde in artikel 2.8, eerste lid, van de Wnb een passende beoordeling te worden gemaakt van de gevolgen voor het gebied, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen. Is een passende beoordeling vereist, dan kan de aangevraagde vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb in principe slechts worden verleend, indien op grond van de passende beoordeling de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zullen worden aangetast. Daarbij geldt dat bij de passende beoordeling het positieve effect van mitigerende maatregelen mag worden betrokken.

Bestaat op grond van de passende beoordeling (inclusief de daarbij betrokken mitigerende maatregelen) niet de vereiste zekerheid, dan kan een aangevraagde vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb niettemin worden verleend in het uitzonderlijke geval dat bij toetsing blijkt dat geen Alternatieve oplossingen voor handen zijn, sprake is van Dwingende redenen van openbaar belang en Compenserende maatregelen worden getroffen. Oftewel in voorkomend geval dat de zogenaamde ADC-toets met succes wordt doorlopen.

3.2 De Programmatische Aanpak Stikstof

Voor zover een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb voorziet in een project of andere handeling welke stikstofdepositie veroorzaakt op een Natura 2000-gebied waarin tenminste één stikstofgevoelig kwalificerend habitatype voorkomt waarvoor de geldende kritische depositiewaarde wordt overschreden (geldt voor alle Natura 2000-gebieden in Limburg behoudens voor de Natura 2000-gebieden “Grensmaas” en “Abdij Lilbosch en voormalig klooster Mariahoop”), is van belang dat op 1 juli 2015 de Programmatische Aanpak Stikstof (verder: de PAS) in werking is getreden. Sinds 1 januari 2017 wordt de PAS gestalte gegeven via de desbetreffende bepalingen in de Wnb, het Besluit natuurbescherming (verder: Bnb) en de Regeling natuurbescherming (verder: Rnb), alsmede via het betrokken programma voor de periode 2015 – 2021 (verder: het Programma PAS 2015 – 2021). Aan het Programma PAS 2015-2021 ligt een (generieke) passende beoordeling als bedoeld in artikel 2.8, eerste lid, van de Wnb ten grondslag. Onderdeel van deze passende beoordeling vormen de gebiedsanalyses die voor alle in de PAS

betrokken Natura 2000-gebieden zijn opgesteld. De conclusie van de passende beoordeling (inclusief de gebiedsanalyses) is dat op grond daarvan de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken van de in het Programma PAS 2015 - 2021 betrokken Natura 2000-gebieden als gevolg van de uitvoering van dit programma niet zullen worden aangetast.

Door ons college is zowel met het Programma PAS 2015 - 2021 als met de daaraan ten grondslag liggende passende beoordeling ingestemd.

Doel van de PAS is het vinden van evenwicht tussen ecologie en economie. Daartoe voorziet de PAS (meer specifiek het Programma PAS 2015 – 2021) in brongerichte maatregelen die leiden tot een (verdere) afname van stikstofdepositie en gebiedsspecifieke herstelmaatregelen, waarmee de natuurwaarden van de betreffende Natura 2000-gebieden worden versterkt. Mede als resultaat van de trendmatige daling van stikstofdepositie als gevolg van (eerder) vaststaand beleid, biedt de PAS hierdoor ook ruimte voor economische ontwikkelingen die stikstofdepositie veroorzaken op Natura 2000-gebieden. Deze zogenaamde depositieruimte is allereerst beschikbaar voor autonome ontwikkelingen alsmede voor projecten en andere handelingen waarvan de op een betrokken Natura 2000-gebied veroorzaakte stikstofdepositie onder de in het Besluit grenswaarden gestelde grenswaarde blijft. Het overige gedeelte van deze ruimte kan als “ontwikkelingsruimte” op grond van artikel 2.7, eerste lid, van het Bnb worden toegedeeld aan (deels prioritaire) projecten en andere handelingen bij toestemmingsbesluiten, zoals een vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb of een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.2aa, onder a, van het Besluit omgevingsrecht (verder: Bor).

Voor het toedelen van ontwikkelingsruimte (OR) in een toestemmingsbesluit bestaat in principe aanleiding voor zover een project of andere handeling leidt tot een toename van stikstofdepositie op een hectare van een voor stikstof gevoelig habitat in een in het Programma PAS opgenomen Natura 2000-gebied, uitgaande van het jaar waarin de veroorzaakte depositie het hoogst is. Of sprake is van een zodanige toename en hoeveel OR moet worden toegedeeld om toestemming te kunnen verlenen voor de betreffende activiteit, wordt vastgesteld met behulp van het rekeninstrument AERIUS Calculator. Daarbij wordt een aantal uitgangspunten gehanteerd, waarvan de voornaamste onderstaand worden toegelicht.

- **Geen OR nodig voor zover de grenswaarde niet wordt overschreden**

Voor het toedelen van OR in een toestemmingsbesluit bestaat geen aanleiding voor zover de door een nieuwe of (wijziging of uitbreiding van een) bestaande activiteit (project of een andere handeling) veroorzaakte toename van stikstofdepositie als hier bedoeld, de geldende grenswaarde op grond van het Bnb niet overschrijdt. Deze grenswaarde bedraagt in principe 1 mol per hectare per jaar. Indien en voor zolang evenwel uit AERIUS Calculator blijkt dat ten aanzien van een hectare van een voor stikstof gevoelige habitat in het desbetreffende Natura 2000-gebied 5% of minder van de depositieruimte voor grenswaarden beschikbaar is, bedraagt de grenswaarde 0,05 mol per hectare per jaar.

- **Geen OR nodig voor de feitelijk veroorzaakte stikstofdepositie vóór 1 januari 2015**

Voor bestaande activiteiten waarvoor de vereiste vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb dan wel de vereiste omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.2aa, onder a, van het Bor ontbreekt (de zgn. “interimmers”), wordt bedoelde toename van stikstofdepositie bepaald ten opzichte van de stikstofdepositie die door de bestaande activiteit ten hoogste feitelijk werd veroorzaakt vóór 1 januari 2015 ^[1]. Leidt een (voorgenomen) wijziging of uitbreiding van de bestaande activiteit ten opzichte van deze referentiesituatie niet tot een toename van stikstofdepositie als hier bedoeld, dan kan toedeling van OR in het toestemmingsbesluit voor het betreffende project of de andere handeling achterwege blijven. In voorkomend geval dat een (voorgenomen) wijziging of uitbreiding van een bestaande activiteit ten opzichte van voornoemde referentiesituatie (wel) leidt tot een toename van stikstofdepositie als hier bedoeld, dan is in zoverre toedeling van OR in een toestemmingsbesluit noodzakelijk voor zover de geldende grenswaarde op grond van het Bnb wordt overschreden.

Overigens is het aan de aanvrager om aan te tonen wat, binnen de daarvoor geldende kaders, de stikstofdepositie was die door de bestaande activiteit ten hoogste feitelijk werd veroorzaakt vóór 1 januari 2015. Zo daartoe aanleiding bestaat, wordt onder de overwegingen van dit besluit nader ingegaan op de wijze waarop een en ander kan worden aangetoond en of daarvan in casu sprake is.

- **Geen OR nodig voor reeds toegestane stikstofdepositie**

Voor bestaande activiteiten waarvoor een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb is verleend, een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.2aa, onder a, van het Bor is verleend of overeenkomstig artikel 2.7 van de Rnb een melding is gedaan, wordt bedoelde toename van stikstofdepositie in principe bepaald ten opzichte van de stikstofdepositie die op grond van de eerdere verleende vergunning of gedane melding is toegestaan. Dit leidt uitzondering wanneer de stikstofdepositie die door de bestaande activiteit ten hoogste feitelijk werd veroorzaakt vóór 1 januari 2015 hoger is dan de stikstofdepositie toegestaan op grond van een vóór 1 juli 2015 verleende vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb of een vóór 1 juli 2015 verleende omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.2aa, onder a, van het Bor. In die situatie wordt de toename van stikstofdepositie bepaald ten opzichte van de stikstofdepositie die door de bestaande activiteit ten hoogste feitelijk werd veroorzaakt vóór 1 januari 2015.

Voor wat betreft de noodzaak om ten behoeve van een (voorgenomen) wijziging of uitbreiding van een bestaande activiteit als hier bedoeld OR toe te delen in een toestemmingsbesluit, is

---

¹ Onder “de stikstofdepositie die door de bestaande activiteit ten hoogste feitelijk werd veroorzaakt vóór 1 januari 2015”, wordt op grond van artikel 2.4, zevende lid, van de Rnb verstaan de hoogste stikstofdepositie die in de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014 als gevolg van de daadwerkelijk in de betrokken inrichting verrichte activiteiten plaatsvond, voor zover die stikstofdepositie niet meer bedroeg dan de stikstofdepositie die mogelijk was overeenkomstig de op 1 januari 2015 voor de betrokken inrichting geldende omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel e of i, van de Wabo of de op 1 januari 2015 voor de betrokken inrichting geldende vergunning of melding krachtens de Wet milieubeheer of Hinderwet.

het gestelde onder het vorige uitgangspunt - met inachtneming van de juiste hiervoor vermelde referentiesituatie - van overeenkomstige toepassing.

Zoals uit het vorenstaande blijkt, kan onder omstandigheden toedeling van OR in het toestemmingsbesluit voor een project of een andere handeling welke stikstofdepositie veroorzaakt op een voor stikstof gevoelig habitat in een in het Programma PAS opgenomen Natura 2000-gebied achterwege blijven. Achtergrond daarvan is dat in het Programma PAS 2015 – 2021 en de daaraan ten grondslag liggende passende beoordeling rekening is gehouden met zowel de (eerder) toegestane als de feitelijk vóór 1 januari 2015 veroorzaakte stikstofdepositie als hiervoor toegelicht.

Bestaat met inachtneming van het vorenstaande (wel) de noodzaak om OR toe te delen in een toestemmingsbesluit, dan is allereerst de vraag opportuun of voor het betreffende project of de andere handeling voldoende OR beschikbaar kán worden gesteld. Zonder toedeling van de benodigde OR kan het betreffende project of de andere handeling in de bedoelde situatie immers niet worden toegestaan. Om te kunnen besluiten tot toedeling van de voor een project of andere handeling noodzakelijke OR in een toestemmingsbesluit, dient voldaan te zijn aan de diverse daarvoor geldende voorwaarden. Relevant in dit opzicht voor (niet-prioritaire) projecten en andere handelingen is allereerst de beschikbaarheid van OR in segment 2. Toedeling van OR in een toestemmingsbesluit mag er immers niet toe leiden dat de resterende OR voor een hectare voor stikstof gevoelig habitat in een Natura 2000-gebied in segment 2 minder bedraagt dan nul. Daarbij dient de toedeling van OR plaats te vinden in overeenstemming met de door ons college bij besluit van 5 september 2017 vastgestelde “Beleidsregel toestemmingverlening en toedeling ontwikkelingsruimte Programmatische Aanpak Stikstof Limburg 2017 segment 2 versie september”. Uitgangspunt van deze per 1 januari 2017 in werking getreden beleidsregel is onder meer dat bij een toestemmingsbesluit de volgorde van de ontvangst van de volledige én ontvankelijke aanvraag voor een toestemmingsbesluit bepalend is (“wie het eerst komt, wie het eerst maalt”). Voorts geldt als hoofdregel dat aan een project of een andere handeling casu quo per inrichting cumulatief niet meer dan 3 mol stikstof per hectare per jaar aan OR wordt toegedeeld per PAS-programmaperiode. Onder omstandigheden bedraagt de aan een project of een andere handeling casu quo per inrichting cumulatief toe te delen OR per PAS-programmaperiode echter niet meer dan 1 mol stikstof per hectare per jaar. Meer in het bijzonder geldt dit laatste voor aanvragen om een toestemmingsbesluit die worden ontvangen, nadat via het Provinciaal Blad of op een andere geschikte wijze kennis is gegeven van het feit dat volgens AERIUS Register ten aanzien van een hectare van een voor stikstof gevoelige habitat in het desbetreffende Natura 2000-gebied meer dan 75% van de bij aanvang van de bij PAS-programmaperiode beschikbare OR is toegedeeld.

Overigens voorziet de beleidsregel in een specifiek regime voor aanvragen om een toestemmingsbesluit die na 31 december 2016 zijn ontvangen en die betrekking hebben op een bestaande veehouderij, waarbij het wijzigen van het aantal dieren in enige diercategorie binnen één of meer bestaande dierenverblijven leidt tot een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de stikstofdepositie die ten hoogste feitelijk werd veroorzaakt vóór 1 januari 2015 of de eerder voor de bestaande activiteit toegestane stikstofdepositie. Voor deze categorie aanvragen geldt dat bij een toestemmingsbesluit uitsluitend OR wordt toegedeeld indien de ammoniakemissie vanuit het te wijzigen bestaande dierenverblijf casu quo de te wijzigen bestaande dierenverblijven afneemt met ten minste het in de bijlage van de beleidsregel vastgestelde percentage per dierplaats.

Daarnaast zal bij toedeling van OR aan het toestemmingsbesluit de verplichting worden verbonden om binnen een jaar aan te tonen dat de ammoniakemissie daadwerkelijk is afgenomen met het vastgestelde percentage per dierplaats.

Uitsluitend voor zover met inachtneming van het vorenstaande én de noodzaak bestaat om OR toe te delen én wordt voldaan aan de diverse voorwaarden voor het beschikbaar stellen van de benodigde OR, wordt de voor een project of een andere handeling benodigde OR toegedeeld in een toestemmingsbesluit. Is sprake van een toestemmingsbesluit voor onbepaalde tijd, dan wordt eenmalig OR toegedeeld voor onbepaalde tijd ter hoogte van de stikstofdepositie in het jaar waarin deze het hoogst is. Wordt voor een project of een andere handeling toestemming verleend voor ten hoogste vijf jaar, dan is de OR die in het toestemmingsbesluit wordt toegedeeld gelijk aan de som van de stikstofdeposities die het project of de andere handelingen in de onderscheiden jaren op de desbetreffende hectare kan veroorzaken, gedeeld door zes. De OR die in een toestemmingsbesluit wordt toegedeeld, wordt uitgedrukt in mol per hectare per jaar.

Wordt bij een toestemmingsbesluit OR toegedeeld, dan wordt deze geregistreerd in AERIUS Register en afgeschreven van de totale hoeveelheid OR. Daarmee is de toegedeelde hoeveelheid OR niet meer beschikbaar voor overige projecten of andere handelingen.

3.3 Buitenlandse toetsingskaders stikstofdepositie

Buitenlandse Natura 2000-gebieden vallen nadrukkelijk onder de reikwijdte van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb. Dat volgt reeds uit deze bepaling in samenhang met de begripsomschrijving van Natura 2000-gebied in artikel 1.1 van de Wnb. Uitvloeisel daarvan is dat bij het beslissen op een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb tevens de gevolgen moeten worden betrokken die een project of andere handeling kan hebben in een buiten Nederland gelegen Natura 2000-gebied. Daarbij gaat het om alle denkbare (negatieve) gevolgen van een project of andere handeling die de natuurlijke kenmerken van een buitenlands Natura 2000-gebied kunnen aantasten. In de praktijk is het vorenstaande evenwel met name van belang voor aanvragen voor projecten op Nederlands grondgebied die (mede) voorzien in het veroorzaken van stikstofdepositie op stikstofgevoelige buitenlandse Natura 2000-gebieden.

In voorkomend geval dat een vergunningaanvraag voor een project (wel) voorziet in een toename van stikstofdepositie op één of meer stikstofgevoelige Duitse en/of Belgische Natura 2000-gebieden is relevant dat volgens paragraaf 5.7 van het Programma PAS 2015 – 2021 voor het beoordelen van de effecten van stikstofdepositie op de betreffende buitenlandse Natura 2000-gebieden toepassing wordt gegeven aan de daarvoor geldende toetsingskaders in Duitsland en België. In verband hiermee wordt onderstaand ingegaan op de toetsingskaders voor de beoordeling van effecten van stikstofdepositie op Duitse en Belgische Natura 2000-gebieden, zoals deze thans in Duitsland en België worden gehanteerd.

3.3.1 Het Duitse toetsingskader voor stikstofdepositie

Voorziet een vergunningaanvraag voor een project op Nederlands grondgebied voor geen enkel Duits Natura 2000-gebied in een toename van stikstofdepositie van 0,1 kg N/ha/jaar (7,14 mol/ha/jaar) of meer, dan kan er volgens het Duitse toetsingskader vanuit worden gegaan dat significante effecten zijn uitgesloten. Leidt een zodanige aanvraag voor één of meer Duitse Natura 2000-gebieden wel tot een

toename van stikstofdepositie van 0,1 kg N/ha/jaar (7,14 mol/ha/jaar) of meer, dan dient voor het/de betreffende gebied(en) een nadere beoordeling plaats te vinden. Deze beoordeling bestaat er in voorkomend geval primair uit dat ten aanzien van het/de betrokken gebied(en) voor de relevante habitattypen wordt nagegaan of rekening houdend met de extra stikstofdepositie als gevolg van het aangevraagde project en eventuele cumulerende andere projecten, de minimumwaarde van het zogenaamde critical loads-bereik (CL-bereik) wordt overschreden. Wordt de minimumwaarde van het CL-bereik niet overschreden óf bedraagt de stikstofdepositie die wordt veroorzaakt door het aangevraagde project en eventuele cumulerende andere projecten voor de relevante habitattypen minder dan 3% van de minimumwaarde van het CL-bereik, dan kunnen significante effecten ook voor het/de betrokken Duitse Natura 2000-gebied(en) uitgesloten worden geacht.

Rest de situatie dat de minimumwaarde van het CL-bereik wordt overschreden én het 3%-criterium wordt overschreden. Alsdan dient aan de hand van een passende beoordeling anderszins de zekerheid te zijn verkregen dat de natuurlijke kenmerken van de Duitse Natura 2000-gebieden niet zullen worden aangetast. Bij ontstentenis van deze zekerheid, dient er in voorkomend geval vanuit te worden gegaan dat de aangevraagde vergunning dient te worden geweigerd.

Overigens kan onder omstandigheden, in afwijking van het normaliter in eerste aanleg te hanteren (afbakenings)criterium van 0,1 kg N/ha/jaar (7,14 mol/ha/jaar), een afbakeningscriterium worden gehanteerd van 0,3 kg N/ha/jaar (21,42 mol/ha/jaar). Een en ander is evenwel afhankelijk van onder meer de juridische ontwikkelingen en de staat van instandhouding van de kwalificerende habitats en soorten ten tijde van het besluit op de vergunningaanvraag.

3.3.2 Het Vlaamse toetsingskader voor stikstofdepositie

De beoordeling van de effecten van stikstofdepositie, maar ook van zwaveldepositie op Natura 2000-gebieden bevindt zich in Vlaanderen momenteel in een transitiefase, die uiteindelijk moet leiden tot vaststelling van een Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) naar Nederlands voorbeeld. Onderdeel van deze transitiefase is de inwerkingtreding per 27 februari 2015 van een tijdelijk Vlaams toetsingskader voor de beoordeling van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Dit toetsingskader is per 1 juli 2017 aangepast.

Op basis van deze toetsingsmethode kunnen significante negatieve effecten in eerste aanleg uitgesloten worden geacht, indien in een Vlaams Natura 2000-gebied met inbegrip van de bijdrage van een aangevraagd project op Nederlands grondgebied geen sprake is van een overbelaste situatie dan wel wanneer als gevolg van een zodanig project binnen een Vlaams Natura 2000-gebied ter plaatse van een relevant (potentieel) habitatype of een voorlopige zoekzone de zogenaamde nulcontourlijn niet wordt overschreden. De nulcontourlijn bedraagt in Vlaamse Natura 2000-gebieden voor eutrofiëring via lucht 0,30 kg N/ha/jaar (21,42 mol/ha/jaar) en voor verzuring via lucht 21,45 Zeq/ha/jaar. Voorziet een vergunningaanvraag voor een project op Nederlands grondgebied binnen één of meer Vlaamse Natura 2000-gebieden ter plaatse van een relevant (potentieel) habitatype of een voorlopige zoekzone in een toename van stikstofdepositie van meer dan 0,30 kg N/ha/jaar (21,42 mol/ha/jaar), onderscheidenlijk 21,45 Zeq/ha/jaar (21,45 mol/ha/jaar) dan is in zoverre een nadere beoordeling noodzakelijk.

Significante negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie vanwege het aangevraagde project (zowel ammoniak als NOx) kunnen worden uitgesloten indien de activiteit waarop de aanvraag betrekking heeft ter plaatse van de relevante (potentiële) habitattypen of een daarvoor aangewezen voorlopige zoekzone leidt tot een stikstofdepositie van minder dan 5% van de geldende kritische depositiewaarde. Bij deze

beoordeling dient te worden gekeken naar de gehele beoogde activiteit. Voorwaarde voor uitbreidingen van bestaande activiteiten, zogenaamde “hervergunningen” en nieuwe activiteiten is evenwel dat in de vergunning de gangbare emissiereducerende technieken (BBT) zijn voorgeschreven. Voor SO_x als gevolg van de uitstoot van zwavelhoudende gassen (SO₂, SO₃, H₂SO₄, HCl), is hetgeen hiervoor is vermeld van overeenkomstige toepassing.

Voldoet het aangevraagde project op Nederlands gebied niet aan de hiervoor genoemde criteria, dan dient er vanuit te worden gegaan dat vergunningverlening uitsluitend mogelijk is, indien op grond van een in een passende beoordeling opgenomen ecologische onderbouwing de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken van de relevante Vlaamse Natura 2000-gebieden niet zullen worden aangetast.

3.3.3 Het Waalse toetsingskader voor stikstofdepositie

Wallonië kent op dit moment geen eigen toetsingskader voor het beoordelen van de effecten van stikstofdepositie op Waalse Natura 2000-gebieden, veroorzaakt door aangevraagde projecten. Dat laatste veronderstelt dat de voor de toetsing van een vergunningaanvraag voor een project op Nederlands grondgebied welke voorziet in stikstofdepositie op één of meer stikstofgevoelige Waalse Natura 2000-gebieden bij voorkeur een passende beoordeling wordt opgesteld, waaruit blijkt of in zoverre de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken van de relevante Waalse Natura 2000-gebieden niet zullen worden aangetast.

Relevant is evenwel dat - naar aanleiding van voorliggende vergunningaanvragen van ENCI B.V. te Maastricht en tegen de achtergrond van het bepaalde in artikel 4, derde lid, van het Verdrag van de Europese Unie – in dit verband op 15 januari 2015 afstemmingsoverleg heeft plaatsgevonden met het Waalse gewest, meer in het bijzonder met het Département de la Nature et des Forêts (DNF). Daarbij is namens DNF medegedeeld dat, bij gebreke van een Waals toetsingskader, ermee wordt ingestemd dat de beoordeling van een vergunningaanvraag voor een project op Nederlands grondgebied welke (mede) voorziet in stikstofdepositie op één of meer Waalse Natura 2000-gebieden in zoverre plaatsvindt met inachtneming van het hiervoor toegelichte Vlaamse toetsingskader. Een en ander is door DNF bevestigd bij brief van 9 september 2015. Gegeven het feit dat DNF daarmee uitdrukkelijk heeft ingestemd, is het verdedigbaar dat voor het beoordelen van de effecten van stikstofdepositie op Waalse Natura 2000-gebieden, welke wordt veroorzaakt door een aangevraagd project op Nederlands grondgebied het Vlaamse toetsingskader wordt toegepast. Dit laatste geldt te meer nu in voorkomende gevallen dat het voornemen bestaat om voor een zodanig project tot vergunningverlening over te gaan, tijdig afstemmingsoverleg plaatsvindt met DNF waarbij informatie wordt verstrekt over (de gevolgen van) het betreffende project, de vergunningaanvraag (inclusief alle relevante bijbehorende stukken) en de (ontwerp)besluiten tot vergunningverlening aan de Waalse autoriteiten worden gezonden, van de (ontwerp)besluiten op een toereikende wijze kennis wordt gegeven in Wallonië, alsmede genoegzaam de gelegenheid wordt geboden om kennis te nemen van alle relevante stukken, zienswijzen naar voren te brengen en beroep in te stellen.

4. Overwegingen

4.1 Huidige vergunningssituatie

Enci B.V. beschikt momenteel over een vergunning verleend op grond van artikel 16/19d van de Natuurbeschermingswet 1998. Deze vergunning is door ons verleend op 18 augustus 2016, verzonden 29 augustus 2016, met kenmerk 2016/65151 en zaaknummer 2013-0613.

De vergunning is verleend voor de periode tot 1 juli 2019. Tegen deze vergunning is beroep aangetekend bij de Raad van State door Enci B.V. en XXXX. Deze beroepszaak is door de Raad van State aangehouden tot nader order en er is tot op heden nog geen zittingsdatum bekend.

In de momenteel vigerende vergunning is ten aanzien van de activiteiten van ENCI opgenomen dat tot 1 juli 2019 de volgende activiteiten zijn toegestaan:

- Afgraven van 900.000 m3 kalksteen per jaar binnen de concessielijn van de groeve. Dit gebeurt tot onder het niveau van grondwater, waardoor het nodig is om jaarlijks maximaal 1.560.000 m3 per jaar (werkelijke onttrekking is 800.000-900.000 m3) uit de groeve te pompen en via een tussenbassin te lozen op de Maas.
- Transport van kalksteen met een groevetruck van de groeve naar de productielocatie. Daar wordt de kalksteen gebroken, opgeslagen in het mengbed en verwerkt tot klinker.
- Productie van klinker: de kalksteen wordt gedroogd, gezeefd, gemengd met andere grondstoffen en vermalen. Dit mengsel wordt vervolgens gebrand tot klinker.
- Productie van cement: De klinker wordt met andere grondstoffen vermalen tot cement.

In de vergunning is expliciet opgenomen dat commerciële winning van kalksteen beëindigd wordt op uiterlijk 1 juli 2018. In de periode tot 1 juli 2019 wordt de groeve verder afgewerkt. De oven voor de klinkerproductie is tot 1 juli 2019 in bedrijf. Na 1 juli 2019 zal ENCI de mergelwinning en klinkerproductie helemaal stoppen. ENCI wil na 1 juli 2019 nog wel cement produceren uit van elders aangevoerde grondstoffen (klinker en hulpstoffen).

4.2 Aanvraag

Op 21 december 2018 is door Enci B.V. vestiging Maastricht een aanvraag ingekomen om een vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid van de Wnb in verband met het wijzigen en exploiteren van de bedrijfsactiviteiten ná 1 juli 2019 aan de Lage Kanaaldijk 115 te Maastricht. In de directe omgeving van de bedrijfslocatie liggen diverse beschermde natuurgebieden, zoals de in Nederland gelegen Natura 2000-gebied 'Sint Pietersberg & Jekerdal', 'Bemelerberg & Schiepersberg' en 'Savelsbos', het Vlaamse Natura 2000-gebied 'Plateau van Caestert met hellingbossen en mergelgrotten' en de Waalse Natura 2000-gebieden 'Montagne Saint Pierre' en 'Basse Meuse et Meuse Mitoyenne'. De aanvraag is geregistreerd onder nummer 2018-207408.

Onderhavige aanvraag is onderbouwd met de volgende documenten:

- [1.] Aanvraagformulier vergunning Wet natuurbescherming;
- [2.] Module Gebiedsbescherming;
- [3.] Module Gebiedsbescherming (overige effecten);
- [4.] Passende beoordeling opgesteld door XXXX d.d. 20 december 2018 met kenmerk 083687856 B.

Locatie

Onderstaande afbeelding toont het deel van het bedrijfsterrein (rode arcering) dat gebruikt wordt voor de activiteiten van ENCI zoals deze na 1 juli 2019 worden uitgevoerd.

Activiteiten na 1 juli 2019

2019/8587

Na 1 juli 2019 zal Enci B.V. cement blijven produceren, ook nadat de productie van klinker is gestopt. Dit betekent dat de oven permanent buiten gebruik wordt genomen. ENCI voert de volgende activiteiten uit na 1 juli 2019, uitgaande van een constante productie van 1,2 miljoen ton cement per jaar (600.000 ton minder dan de situatie vóór 1 juli 2019).

- **Afgraven kalksteen**

In de situatie ná 1 juli 2019 wordt geen kalksteen meer gewonnen in de groeve van de Sint Pietersberg. Bij de winning van kalksteen is het noodzakelijk om de groeve waar winning plaatsvindt, droog te houden. Hiervoor mag jaarlijks maximaal 1.560.000 m3 grondwater uit de groeve worden gepompt, mits dit nodig is ten behoeve van de drooglegging. De werkelijke onttrekking ligt tussen de 800.000 en 900.000 m3. Het grondwater wordt opgepompt vanuit een pompput in het diepste deel van de groeve en via een tussenbassin geloosd op de Maas. Hoewel de winning van kalksteen stopt, wordt er na 1 juli 2019 nog welwater gepompt in de groeve om te voorkomen dat de groeve vol met water loopt.

De verantwoordelijkheid voor het pompen wordt overgedragen aan Natuurmonumenten dus dit behoort ná 1 juli 2019 niet meer tot de bedrijfsactiviteiten van Enci B.V.. Bemaling vindt tenslotte niet plaats om de overgebleven activiteiten van ENCI te faciliteren en is derhalve niet onlosmakelijk verbonden met de activiteiten van ENCI na 1 juli 2019. De bemaling maakt om die reden geen onderdeel uit van deze toetsing of vergunningaanvraag.

- **Transport**

Ten behoeve van de productie en afvoer van het cement vinden tal van transportbewegingen plaats. Het gaat om interne en externe transportbewegingen door vrachtauto's en vrachtschepen. Voor de situatie ná 1 juli 2019 gaat het om de volgende transportbewegingen:

- Zwaar vrachtverkeer: 38.391 retourritten per jaar.
- Middelzwaar vrachtverkeer: 3.528 retourritten per jaar.
- Licht verkeer: 71.175 retourritten per jaar.
- Scheepvaart: 923 retourvaarten per jaar.

- **Productie van cement**

Door de gewijzigde bedrijfsvoering in combinatie met het streven naar een steeds lagere CO₂-footprint per ton cement, is het noodzakelijk dat ENCI de productmix van het geproduceerde cement aanpast. Vermindering van het aandeel klinker in cement heeft tot gevolg dat het noodzakelijk is om meer slak te drogen in de aanwezige slakdroger. Voor de productie van 1,2 miljoen ton cement is 372.000 ton slak nodig. Bij het drogen van 372.000 ton slak wordt maximaal 6,6 ton NO_x geëmitteerd. Deze emissie is bepaald aan de hand van de jaarlijkse meting van NO_x-emissie en bijbehorende procescondities en gasverbruik. De klinker wordt met vliegas, hoogovenslakken en gips/anhydriet vermalen tot cement. Dit proces vindt 24 uur per dag plaats.

Naast de bovenstaande emissiebronnen afkomstig van transport en de slakdroger zijn er ook emissies welke afkomstig zijn van verkeer op het fabrieksterrein. Dit komt met name door de inzet van heftrucks en een veegwagen. Ook zorgen de aanwezige stookinstallaties voor NO_x emissies. Alle bronnen zijn opgenomen in de aeriusberekening in bijlage.

4.3 Mogelijke effecten op beschermde natuur door ENCI

Het ENCI terrein ligt niet in, en heeft geen overlap met, een beschermd natuurgebied. Directe interne effecten en storingsfactoren als oppervlakteverlies van beschermde natuur zijn dan ook niet aan de orde. Gezien de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden op korte afstand van het ENCI terrein en de aard van de ENCI bedrijfsactiviteiten zijn de volgende potentiële storingsfactoren en effecten op beschermde natuur via externe werking op voorhand niet uitgesloten (zie Effectenindicator op de website van het Ministerie van Economische Zaken):

- verstoring middels verspreiding van geluid, trilling en licht vanaf de bedrijfslocatie;
- verzuring, vermesting en verontreiniging als gevolg van emissie van stoffen.

4.3.1 Verstoring door geluid, trilling en licht

Bij de aangevraagde voorzetting van de bedrijfsactiviteiten ná 1 juli 2019 door ENCI kunnen op de bedrijfslocatie geproduceerd geluid, trillingen en licht in beginsel tot honderden meters buiten de begrenzing van het ENCI terrein reiken; voor geluid en trillingen tot mogelijk meer dan een kilometer. Binnen deze zone komen delen van de beschermde natuurgebieden 'Sint Pietersberg & Jekerdal', 'Plateau van Caestert met hellingbossen en mergelgrotten' en 'Montagne Saint Pierre' voor. Wanneer naar de kwalificerende waarden van deze Natura 2000-gebieden wordt gekeken, dan zijn alleen de Habitatrichtlijnsoorten in beginsel gevoelig voor effecten van verstoring door licht, geluid en trilling ("...planten kunnen niet horen of voelen"). De kwalificerende beschermde soorten zijn Spaanse vlag en verschillende vleermuissoorten zoals Ingekorven vleermuis, Meervleermuis en Vale vleermuis.

4.3.2 Spaanse Vlag

Aanwezigheid

De Spaanse vlag is afhankelijk van vochtige, beschaduwde plekken voor de rupsen en droge, warme, zonbeschenen plekken voor de vlinders. Op en rond de Sint Pietersberg bevindt zich een relatief grote populatie die vermoedelijk al lang aanwezig is (zie: 'Ministerie van Economische Zaken, 2013. *Natura 2000-gebied Sint Pietersberg & Jekerdal, Programmadiirectie Natura 2000 | PDN/2013-159 Sint Pietersberg & Jekerdal. Gepubliceerd op de website van het ministerie van EZ.*' Verder: 'Ministerie van EZ, 2013').

Geluid

Er zijn geen gegevens bekend van effecten van geluid op de Spaanse vlag. In het algemeen wordt aangenomen dat vlinders niet gevoelig zijn voor de verstoring door geluid. Het feit dat vlinders in hoge dichtheden voorkomen op plaatsen met hoge geluidsniveaus, zoals langs landingsbanen en autosnelwegen bevestigt dit. Omdat vlinders ongevoelig zijn voor verstoring door geluid, zijn effecten uitgesloten.

Licht en optische verstoring

Voor zover bekend hebben licht en optische verstoring geen effect op de Spaanse vlag. Ondanks de huidige aanwezigheid van ENCI, heeft de Spaanse vlag zich gevestigd (met name aan de zuidkant) in het Natura 2000-gebied. Verstoring in de omgeving door licht en optische verstoring is ook beperkt, omdat de groeve het grootste deel van het Natura 2000-gebied afschermt van de activiteiten. Effecten zijn uitgesloten.

4.3.3 Vleermuizen

Aanwezigheid

De vleermuissoorten als Ingekorven vleermuis, Meervleermuis en Vale vleermuis gebruiken de gangenstelsels in het gebied als overwinteringsplaats. Volgens het aanwijzingsbesluit zijn nadrukkelijk alleen de gangenstelsels in de aanwijzing betrokken (Ministerie van EZ, 2013). Het Natura 2000-gebied Sint Pietersberg & Jekerdal is voor deze soorten dan ook alleen aangemeld als overwinteringsgebied (Ministerie van EZ, 2013). Dit geldt op vergelijkbare wijze voor de twee in deze betrokken Vlaamse en Waalse Natura 2000-gebieden 'Plateau van Caestert met hellingbossen en mergelgrotten (BE-2200036)' en 'Montagne Saint-Pierre (BE-33003)'. Dit betekent dat de functie "*overwinteringsgebied*" in deze relevant is voor het voortzetten van de activiteiten van ENCI.

Geluid

Volgens de effectenindicator van LNV zijn vleermuizen gevoelig voor geluidsverstoring. De Sint Pietersberg is een belangrijke overwinteringsplaats voor vleermuizen die 's zomers elders verblijven. Het grootste deel van de vleermuizen is alleen 's winters - in winterrust - aanwezig. In de overige seizoenen zijn vleermuizen 's nachts actief, overdag verblijven de vleermuizen in de mergelgrotten. De geluidsniveaus in de mergelgrotten zijn laag door de isolerende werking van het kalksteen. Het aantal overwinterende vleermuizen is volgens de zoogdierenatlas van Limburg (NHGL, 2010) de laatste jaren stabiel of neemt toe, wat een aanwijzing vormt dat de geluidsniveaus geen significant verstrend effect hebben op de in de relevante gangenstelsels verblijvende vleermuizen. Significant negatieve effecten als gevolg van geluid door de huidige aangevraagde activiteiten van ENCI zijn uitgesloten.

Naast de aanwezigheid van winterverblijfplaatsen is het belangrijk om het effect op zwermende vleermuizen te onderzoeken. Zwermen is verschijnsel dat relatief grote aantallen vleermuizen in de herfst en het voorjaar op een bepaalde locatie langere tijd rondvliegen. Dit zwermen heeft een belangrijke sociale functie, omdat vaak wordt gepaard en de jongen mogelijk de locatie van het winterverblijf leren kennen. Zwermen gebeurt vaak vlakbij het winterverblijf (website van Zoogdierverseniging). Relevant is of de activiteiten van ENCI leiden tot een verstoring van zwermende vleermuizen, waardoor populaties afnemen. Uit onderzoek is gebleken dat vleermuizen bij het foerageren locaties met veel geluid mijden. Uit experimenten blijkt dat gebieden met veel geluid minder gebruikt worden om te foerageren, maar niet volledig ongeschikt worden: vleermuizen blijven ook bij veel geluid foerageren.

Voor de verstoring is niet een drempelwaarde vastgesteld, maar hier is een verklaring voor gegeven.

Hoewel uit onderzoek blijkt dat vleermuizen geluidsintensieve plaatsen als snelwegen mijden, worden ook bepaalde geluidsbronnen van natuurlijke oorsprong gemeden. “Vegetation noise” is minder intensief dan het geluid van een snelweg, maar heeft overeenkomsten met geluid van insecten en wordt gemeden omdat vleermuizen geen onderscheid tussen het achtergrondgeluid en prooiën kunnen maken (Schaub et al., 2008). Kortom: het mijden van foerageergebieden door zwermende vleermuizen vindt voornamelijk plaats bij zeer hoge geluidsniveaus, maar is ook afhankelijk van de specifieke bron. Voor ENCI is naar aanleiding van dit onderzoek het volgende relevant: mogelijk dat de delen rond de productielocatie worden gemeden bij het foerageren, maar de geluidsniveaus zijn gering als bijvoorbeeld wordt vergeleken met snelwegen. Dit betekent dat het gebied dat mogelijk gemeden wordt klein is. Bovendien schermt de Sint Pietersberg grote delen van de omgeving af van de productielocatie. In de directe omgeving van de verblijfplaatsen zijn voldoende foerageergebieden aanwezig voor vleermuizen die in de mergelgrotten verblijven. ENCI is bovendien sinds 1926 aanwezig, als eerder aangegeven nemen de populaties in de grotten toe (NHGL, 2010). Gezien dit gegeven is redelijkerwijs vast te stellen dat ENCI geen effecten heeft op de huidige vleermuispopulaties in de grotten, dus ook niet door verstoring van overwinterende of foeragerende vleermuizen. Het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen komt als gevolg van de activiteiten van ENCI niet in gevaar.

Licht en optische verstoring

Hoewel ENCI wel verlicht is, zijn voldoende onverlichte openingen over voor vleermuizen beschikbaar om in en uit te vliegen. De activiteiten van ENCI leiden niet tot een toename van verlichting. Ten aanzien van de overwinterende vleermuissoorten geldt geen verbeteropgave en de huidige staat van instandhouding is tot ontwikkeling gekomen onder de huidige verlichtingssterkte. Effecten zijn uitgesloten.

Effecten op voedselvoorziening (zwermende vleermuizen)

De vraag is of ENCI effecten heeft op de voedselvoorziening voor deze vleermuizen. Vleermuizen eten vooral insecten en worden vooral aangetrokken door insectconcentraties. Dergelijke concentraties hangen samen met variatie in de vegetatie wat betreft soorten en structuur, aanwezigheid van water en in de luwte van de wind. De activiteiten van ENCI leiden niet tot een wezenlijke verandering van vegetatie in de omgeving. Ook de aanwezigheid van windluwe plaatsen verandert niet. Als gevolg van de veranderde activiteit verandert de voedselvoorziening in de groeve voor vleermuizen niet. Mogelijk dat door het uitblijven van de winning vegetatie langzaam meer kansen krijgt in de groeve waardoor uiteindelijk meer insecten in de groeve te vinden zijn.

Vleermuizen zijn niet opgenomen op de lijst van Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten met stikstofgevoelige leefgebieden die is gebruikt voor de gebiedsanalyses van het PAS (Van den Brand et al., 2013). In de jaren zestig van de vorige eeuw is een daling geweest van het aantal vleermuizen, maar dit was het gevolg van bestrijdingsmiddelen (RvO & Staatsbosbeheer, 2016). Daarna is ondanks de aanwezigheid van ENCI het aantal vleermuizen weer gestegen (zie voor periode 1980-2007: NHGL, 2010). Effecten op de voedselvoorziening en daarmee op zwermende vleermuizen zijn uitgesloten.

4.3.4 Conclusie verstoring via geluid, trilling en licht

Significante effecten als gevolg van de aangevraagde voorzetting van de huidige bedrijfsactiviteiten via verstoring door geluid, trillingen of licht zijn uitgesloten.

4.3.5 Verzuring, vermisting en verontreiniging als gevolg van emissie van stoffen

Verzuring en vermisting ontstaan onder andere als gevolg van depositie van de stoffen ammoniak en stikstofoxiden. Deze gassen reageren met zuurstof en waterdamp tot onder andere salpeterzuur. Dit kan leiden tot verzuring van bodem en water. Daarnaast leidt een toename van deze stoffen in beschermde natuurgebieden mogelijk tot een toename van voedingsstoffen voor planten. Deze stoffen hebben een vermestende werking op de groeiplaatsen, waardoor kwalificerende habitattypen of leefgebieden van kwalificerende soorten in kwaliteit achteruitgaan en mogelijk zelfs verdwijnen.

In relatie tot de in de PAS betrokken (Nederlandse) Natura 2000-gebieden dient te worden vastgesteld dat de aanvraag betrekking heeft op het wijzigen en voor onbepaalde tijd exploiteren van een activiteit (project of andere handeling). Vanwege de aanvrager is een met behulp van AERIUS Calculator gemaakte berekening overgelegd (zie bijlage 1) betreffende de (toename van) stikstofdepositie die door de aangevraagde activiteit wordt veroorzaakt op de voor stikstof gevoelige habitattypen in één of meer Natura 2000-gebieden die zijn opgenomen in het Programma PAS. Uit deze berekening blijkt dat de aanvraag voorziet in een toename van stikstofdepositie van ten hoogste 8,13 mol per hectare per jaar op een voor stikstof gevoelig habitatype in een Natura 2000-gebied dat is opgenomen in het Programma PAS. Voor wat betreft deze aanvraag is toedeling van OR noodzakelijk om toestemming te kunnen verlenen voor de aangevraagde activiteit.

Afboeken OR prioritaire projecten

Het aangevraagde project is een onderdeel van het totale “Plan van Transformatie ENCI” en is opgenomen in de bij artikel 2.5 van de Regeling natuurbescherming behorende bijlage. Dit betekent dat de voorziene concrete ontwikkelingen kunnen worden aangemerkt als “projecten of andere handelingen van aantoonbaar nationaal of provinciaal belang”, waarvoor ten behoeve van de toestemmingsbesluiten die op grond van het programma worden genomen reeds een Passende Beoordeling - in de vorm van de PAS-gebiedsanalyses in samenhang met het algemeen deel van de Passende Beoordeling van het Programma Aanpak Stikstof - is uitgevoerd.

Voor deze ontwikkelingen is reeds ontwikkelingsruimte (depositieruimte) in het geldende programma gereserveerd (artikel 2.8, Besluit natuurbescherming). Deze gereserveerde ruimte wordt als grenswaarde gehanteerd. Hierbij zij opgemerkt dat slechts een deel van de totale gereserveerde ontwikkelingsruimte voor het Plan van Transformatie ENCI middels de onderhavige aanvraag wordt toegekend. De overige ruimte is bestemd voor andere toekomstige ontwikkelingen. Voor deze ontwikkelingen dient er een apart toestemmingsbesluit te worden verleend.

Aanvrager heeft de resultaten van de met AERIUS berekende stikstofdepositie aangeleverd. De aangeleverde informatie is ingevoerd in AERIUS-register. De stikstofdepositie voor het aangevraagde project (8,13 mol per hectare per jaar) past binnen de ruimte die onder het PAS is gereserveerd voor het gehele Plan van transformatie (181,67 mol per hectare per jaar).

Overigens wordt in dit verband overwogen dat in het Programma PAS 2015 – 2021 en de daaraan ten grondslag liggende passende beoordeling rekening is gehouden met het toedelen van OR aan projecten

en andere handelingen binnen de daarvoor geldende kaders. Tegen deze achtergrond is genoegzaam gewaarborgd dat de natuurlijke kenmerken van de het Programma PAS 2015 – 2021 betrokken Natura 2000-gebieden in zoverre niet zullen worden aangetast door de aangevraagde activiteit. Reden waarom de aangevraagde vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb in zoverre kan worden verleend, onder het toedelen van de benodigde OR.

4.3.6 Buitenlandse Natura 2000-gebieden

Zoals in paragraaf 3.3 nader is toegelicht, vallen buitenlandse Natura 2000-gebieden onder de reikwijdte van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb. Daarnaast geldt voor aangevraagde projecten op Nederlands grondgebied die stikstofdepositie veroorzaken op stikstofgevoelige Duitse en Belgische Natura 2000-gebieden dat de effecten van stikstofdepositie volgens paragraaf 5.7 van het Programma PAS 2015 – 2021 dienen te worden beoordeeld overeenkomstig de daarvoor geldende toetsingskaders in Duitsland respectievelijk Vlaanderen en Wallonië. Reden waarom onder 3.3.1, 3.3.2 en 3.3.3 uitvoerig op deze toetsingskaders is ingegaan.

Voor wat betreft de Waalse Natura 2000-gebieden is daarbij van belang dat het Waalse gewest, meer in het bijzonder het Département de la Nature et des Forêts (DNF) er, bij gebreke van een Waals toetsingskader, mee heeft ingestemd dat de beoordeling van een vergunningaanvraag voor een project op Nederlands grondgebied welke (mede) voorziet in stikstofdepositie op één of meer Waalse Natura 2000-gebieden in zoverre plaatsvindt met toepassing van het onder 3.3.2 toegelichte Vlaamse toetsingskader.

Duitse Natura 2000-gebieden

De aanvraag voorziet voor de Duitse Natura 2000-gebieden als opgenomen in de Aeriusbijlage niet in een toename van stikstofdepositie van 0,1 kg N/ha/jaar (7,14 mol/ha/jaar) of meer. Op basis van de Duitse toetsingsmethode voor de beoordeling van effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, kan er derhalve vanuit worden gegaan dat significante negatieve effecten op de in de Aeriusbijlage opgenomen Natura 2000-gebieden in zoverre zijn uitgesloten.

Belgische Natura 2000-gebieden

De aanvraag voorziet in stikstofdepositie op de Vlaamse Natura 2000-gebieden en de Waalse Natura 2000-gebieden als opgenomen in de Aeriusberekening. Nu in voornoemd(e) Natura 2000-gebied(en) sprake is van een overbelaste situatie, dient in eerste aanleg te worden bezien of het aangevraagde project ter plaatse van de relevante (potentiële) habitattypen en/of de voorlopige zoekzone(s) leidt tot een stikstofdepositie van meer dan 0,30 kg N/ha/jaar (21,42 mol/ha/jaar) of 21,45 Zeq/ha/jaar (21,45 mol/ha/jaar).

De door het aangevraagde project veroorzaakte stikstofdepositie op de in de Aeriusbijlage opgenomen Natura 2000-gebieden bedraagt ter plaatse van de relevante (potentiële) habitattypen en voorlopige zoekzone(s) minder dan 21,42 mol/ha/jaar. Op basis van de Vlaamse toetsingsmethode voor de beoordeling van effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, kan er bijgevolg vanuit worden gegaan dat significante negatieve effecten op de in de Aeriusbijlage opgenomen Belgische Natura 2000-gebied(en) in zoverre zijn uitgesloten.

4.3.7 Beoordeling overige effecten op de Belgische en Duitse beschermde natuurgebieden

Uit de aanvraag blijkt dat er als gevolg van de voorgenomen activiteit geen andere - niet aan stikstofdepositie gerelateerde - negatieve effecten (zoals geluid, trillingen, licht, grondwaterstands- en/of grondwaterkwaliteit veranderingen etc.) te verwachten zijn die de natuurlijke kenmerken van de Belgische en Duitse Natura 2000-gebieden kunnen aantasten.

4.8 Conclusie

Op grond van bovenstaande beoordeling concluderen wij dat onderhavige door aanvrager aangevraagde activiteit geen (significante) negatieve effecten zal veroorzaken op de betrokken Nederlandse, Belgische en Duitse Natura 2000-gebieden, mits deze vergunning en de daaraan verbonden voorschriften worden nageleefd.

Tegen deze achtergrond is vergunningverlening voor de aangevraagde activiteiten in overeenstemming met het bepaalde bij of krachtens de Wet natuurbescherming.

5. Besluit

Gelet op het bepaalde in de Wet natuurbescherming en voorgaande overwegingen, besluiten wij:

1. onder het eenmalig toedelen van ontwikkelingsruimte (voor onbepaalde tijd) van ten hoogste 8,13 mol per hectare per jaar, aan Enci B.V. een vergunning (ingangsdatum d.d. 30 juni 2019) als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid van de Wnb te verlenen voor het wijzigen en exploiteren van een cementfabriek zoals aangevraagd d.d. 21 december 2018 met zaaknummer 2018-207408, gelegen aan de Lage Kanaaldijk 115 te Maastricht, waarbij de gevolgen voor de Natura 2000-gebieden zoals opgenomen in de AERIUS-berekening (bijlage 1) zijn gezien;
2. aan de vergunning de beperkingen te stellen en voorschriften te verbinden, zoals opgenomen onder hoofdstuk 6;
3. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 21 december 2018 deel uitmaken van deze vergunning, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken;

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. M.G.P.I. Arts
Kwartiermaker Vergunningen
Toezicht en Handhaving (VTH)

6. Voorschriften

Aan deze vergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

- 6.1** De vergunning heeft betrekking op een totale emissie van maximaal 15.249,19 kilogram NO_x/jaar en 59,78 kg NH₃/jaar. Deze emissie valt te classificeren in de stationaire en mobiele emissiebronnen. Ten aanzien van de mobiele en stationaire emissiebronnen mogen de volgende activiteiten plaatsvinden:

Mobiele emissiebronnen op- en buiten het Enci terrein:

- Zwaar vrachtverkeer: 38.391 retourritten per jaar (1.826,74 kg NO_x per jaar).
- Middelzwaar vrachtverkeer: 3.528 retourritten per jaar (142,61 kg NO_x per jaar) .
- Licht verkeer: 71.175 retourritten per jaar (683,72 kg NO_x per jaar).
- Scheepvaart: 923 retourvaarten per jaar (5.121,07 kg NO_x per jaar).

Mobiele emissiebronnen binnen het Enci terrein:

- Heftrucks en veegwagen (665,05 kg Nox per jaar).

Stationaire emissiebronnen binnen het Enci terrein:

- Stookinstallaties (210,0 kg NO_x per jaar);
- Slakdroger (6.600 kg NO_x per jaar).

- 6.2** De vergunninghouder dient een registratie bij te houden waaruit het aantal transportbewegingen van en naar de inrichting (afvoer product / aanvoer grondstoffen) blijkt. Deze gegevens zijn te allen tijde op de locatie in te zien door de toezichthouder.

- 6.3** Het integraal PRTR-verslag dat jaarlijks dient te worden gerapporteerd dient te allen tijde beschikbaar te zijn voor vertegenwoordigers van het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg. Hieruit valt af te leiden dat de genoemde activiteiten in bovenstaande maximale omvang op het terrein plaatsvinden;

- 6.4** Indien de omstandigheden daar aanleiding toe geven, dient op aanwijzing van het bevoegd gezag invulling te worden gegeven aan een onderzoeksverplichting voor wat betreft de emissies afkomstig van de Slakdroger. Hiertoe dient binnen 2 maanden na aanwijzing van het bevoegd gezag een emissiemeetprogramma ter goedkeuring aan het bevoegde gezag worden overgelegd. Het emissiemeetprogramma dient tenminste te bevatten:
- *het aantal en de situering van de meetpunten;*
  - *het controleregime, de controlevorm, de monsternamen- en de meetmethoden (meetplaatsen, monsternamen, analysemethode en kalibratie) dienen te zijn gebaseerd op NEN-EN 14792;*
  - *de uitvoering van de monsterpunten;*
  - *een opgave van het aantal emissie-uren en de productiecapaciteit;*
  - *de wijze waarop de jaarvrachten worden bepaald;*
  - *de verwerking en rapportage van de meetgegevens en/of een nadere beschrijving van de*

gebruikte rekenmethode(n) op een zodanige wijze, dat controle op de naleving van de vergunningsvoorwaarden door het bevoegde gezag eenvoudig mogelijk is.

Na goedkeuring van het onderzoeksvoorstel dienen de emissiemetingen binnen de in het onderzoeksvoorstel genoemde termijn te worden uitgevoerd. Binnen 3 maanden nadat de emissiemetingen hebben plaatsgevonden dient de overeengekomen rapportage van de onderzoeksresultaten aan het bevoegd gezag te worden overgelegd. Op grond van de resultaten van het onderzoeksrapport kan het bevoegd gezag nadere eisen opleggen.

- 6.4** Ons college kan naar aanleiding van een afgekeurd onderzoeksvoorstel of de resultaten van een toegezonden rapport betreffende de emissiemetingen als bedoeld onder voorschrift 6.4, besluiten om de onderhavige vergunning te wijzigen dan wel in te trekken.

Bijlage 1   Aerius-berekening

Bijlage bij het toestemmingsbesluit als bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, van het Bnb.

